

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnilstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vratice, če se natise enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Ljudski shod v Mozirju.

Narodna zavednost, probujenost in ponos vidno narašča povsodi na slovenskem Štajarskem. To spričuje poleg marsikaterih drugih pojavov tudi srečni začetek ljudskih shodov, to pa v narodnem trgu Mozirskem. Slavni trg v prekrasno zeleni dolini ob šumljajoči Savinji bil je praznično opravljen. S čednih hiš plapolale so brezštevne in krasne trobojnice, živahna strelba je pozdravljala dohajajoče goste. Prostori gostilne gosp. Al. Goričarja niso mogli vsprejeti vsega naroda, mnogo je moralo ljudij zunaj stati. Vse je pazno poslušalo navdušene govore 6 govornikov. Govorili so ti-le gospodje: Miha Vošnjak o razmerah na Celjski gimnaziji, Drag. Hribar o potrebi slovenskih paralel na isti gimnaziji, dr. Hrašovec o dvojezičnih javnih napisih, dr. Gregorec o davčnih predlogah, Fr. Praprotnik o kmetijstvu in dr. Jož. Sernec o potrebi sirarske zadruga v Gornjegrajskem okraju. Predsedoval je župan g. Fr. Goričar, vlado je zastopal c. kr. komisar J. Zoff. Vsprejele so se naslednje resolucije enoglasno in med burnim odobravanjem:

1. C. kr. gimnazija v Celju je državni učni zavod, ki mora zastran podučevanja urejen biti primerno potrebam prebivalstva, v ogromnem številu slovenskega, saj sta 2 tretjini dijakov zmiraj slovenski. Vkljub temu je nemščina vseskozi podučevalni jezik in so radi tega slovenski otroci prisiljeni v pripravljalni kurz zahajati, stariši pa za njimi eno leto dalje plačevati. Pričakujemo torej od visoke c. kr. vlade, da očitno krivico še letos popravi s tem, da ukaže vpeljati slovenske paralelke, to tem bolj, ker je to državni zbor že davno sklenil, vlada po ministru Gauču obečala storiti brž, ko se slovenske paralelke na c. kr. gimnaziji v Mariboru dobro obnesejo, kar se je s sijajnim uspehom že zgodilo. Svojega velespoštovanega gosp. državnega poslanca prosimo, naj ves svoj upliv porabi, da se obečane paralelke še letos uvedejo, in ako bi slov. paralelke vkljub temu ostale zabranjene, naj ali iz Hohenwartovega kluba izstopi, ali pa svoj mandat položi. Fr. Praprotnik.

2. Na ljudskem shodu zbrano slovensko ljudstvo smatra kot zelo skromno, pa popolnem zakonito zahtevo, naj se pri vseh državnih uradih v deželah, kjer stanujejo Slovenci in Hrvati, takoj uvedejo samo dvojezični napisi, pečati in oklici. Sedanje razmere žalijo pravni čut slovenskega in hrvatskega ljudstva, zlasti ker so ta zahteva lahko izvrši in je izgovor gledé stroškov nedostojen države, kedar je treba odpraviti staro krivico. Zbrani Slovenci prosimo in zahtevamo od svojih poslancev, da pri vsaki priliki to zahtevo naroda slovenskega ponavljajo ter ne odnehajo, dokler se to ne doseže, slednjič da »Slovensko društvo« ovo prošnjo predloži visokej vladi pa državnemu zboru. Dr. Hrašovec.

3. Na ljudskem shodu zbrani možje smatramo nove davčne predloge o preosnovi direktnega davka za kmetско prebivalstvo pogubne, ako se neizpremenjeno vsprejmejo po vladinem načrtu, ter sodimo jih za kmetški stan koristne le takrat, če se zemljišnega davka odpiše 20% vsaj onim posestnikom, katerih čisti katastralni dohodek ne presega 400 gld. in če se v zakonu izrečno ukrene, da se ima pri odmerjanju nove osobne dohodnine v podlago jemati samo čisti sedanji katastralni dohodek, in da so vsi zemljišni posestniki, katerim čisti katastralni dohodek ne presega 300 gld. napovedanja svojih dohodkov in sploh vse nove osobne dohodnine prosti. Dr. Gregorec.

4. Ker štajarska kmetijska družba ne ustreza več opravičenim željam slovenskega naroda, zato naj delajo vsi veljavni rodoljubi na to, da se za Spodnji Štajar osnuje samostojna kmetijska družba, ki bode jednako, kakor sedanja kmetijska družba štajarska, dobivala podporo od vlade. Ako bi se pa to ne dalo izpeljati, tedaj nam ne preostane druga, nego da pristopimo h kmetijski družbi kranjski, katera v novejšem času tudi tukaj na Štajarskem kaj uspešno deluje. Fr. Praprotnik.

Petindvajsetletnica učiteljskega društva za Ptujski okraj.

V nedeljo dne 1. julija praznovalo je to šolsko društvo v prostorih »Narodnega doma« v Ptujem po programu svojo petindvajsetletnico. Z opravičenim ponosom trdimo, da je bila ta veselica gledé godbe in petja jedna med prvimi, kar se jih je kedaj priredilo v starodavnem Ptujem. To ni naše osebno mnenje, nego trditev in izrečno priznanje častitega gospoda strokovnjaka iz Maribora, ki se je kaj laskavo in pohvalno izrekel po končanem koncertu in doigranej opereti rekoč, da bi bili celó Dunajčanje na tak sijajen uspeh ponosni. Po lepej krščanski navadi: »Z Bogom začni vsako delo!« smo tudi mi pričeli slavnost z daritvijo sv. maše v minoritskeje cerkvi.

Ob pol enih imel bi biti skupni obed, ker pa se ni do določenega dne, 28. junija, oglasilo dostojno število udeležencev, in je več učiteljev organistov ob tej uri bilo zadržanih, opustil se je v zadnjem hipu skupen obed, in se je navadno kosilo pripravilo za takšne povabljenе tuje goste, ki so želeli v »Narodnem domu« kositi. Ob peti uri popoldne bilo je prostrano dvorišče »Narodnega doma« prenapolnjeno občinstva brez razlike stanú, zlasti nas je častita duhovščina v lepem številu blagovolila počastiti. Na dvorišču bil je postavljen krit oder, katerega so spretné roke dobro znane gdč. učiteljev.

teljice iz Ptujске okolice na predvečer okusno in lepo z zelenjem ovile in s cveticami okrasile. Po prihodu osebnega vlaka iz Ormoža, ki nam je število dragih gostov pripeljal, pričel se je tričetrt na šest slavnostni koncert. Godbo priskrbel je oddelek vrlodobre ptujске mestne godbe in nekateri učitelji, pevske točke pa, moške in mešane zборе, izvajali so učitelji in učiteljice iz Ptujскеga okraja s sodelovanjem gg. Porekarja in Šabca s Huma pri Ormožu. Vse godbene in pevske dele vodil je kaj spretno g. Karl Zupančič iz Ptujске okolice, čigar neumornemu prizadevanju in energičnemu delovanju se je zahvaliti, da se je sploh ta slavnost priredila in tako nepričakovano sijajno uspela. Vsaka godbena in pevska točka sprejela se je z burnim ploskanjem, vendar najbolj ugajali so mešani zbori, ki so se morali vsled laskavega priznavanja in viharnega odobravanja vsi ponavljati. Kaj pa tudi ne! Saj ste nastopali med drugimi vrlimi pevkami uzorni sestri, učiteljici M. in A. St. Kdor poslušal te krasne, zvonke glasove, nehoté so mu jasne besede Virkove: »Lepo kot angelji, v cvetju nedolžnosti, sladko prepeva slovensko dekle«.

Pozdrav g. predsednika, slavnostni govor, kakor vse poznejše krasne in vdusevljene napitnice izražale in povdarjale so jedino pravo in zdravo postopanje pri vzgojevanju in podučevanju slovenske mladine: prijateljsko, složno in skupno delovanje častite duhovščine in učiteljstva. Slovensko mladež versko-nravno vzgojevati na podlagi materinega jezika, je in bode končni namen obeh stanov.

Najsijajnejši del vse slavnosti pa je bila brez dvoma izborna predstava izvirne operete »Tičnik«. Vse predstavljanje je bilo tako živahno, naravno in neprisiljeno, vse petje tako milo-krasno, da je bilo občinstvo zares vzradoščeno in očarano. Resnično smo bili v zadregi, kateri izmed ljubkih igralk Ljuboslavi ali Zorinki, bi priznali prednost in podarili zaslužen venec — zatorej smo ga poklonili obema. Gospod Poljanec izkazal se je kot izbornega igralca, ki umé poslušalce s svojim simpatičnim baritonom v hipu pridobiti, šegavi Zelenkovič pa je občinstvo, kakor smo pričakovali, s svojim tenorjem in zdravim humorjem zabaval po stari že znani navadi.

Zares, to je bil časten, slaven dan za učiteljstvo Ptujskega okraja. Pristréna hvala vsem sodelovalcem in sodelovalkam!

Cerkvene zadeve.

† Nadučitelj Karol Udl.

„Kje je pevec zdaj vesel,
Ki nam je prepeval?“

Te pesnikove besede vsiljujejo se mi vsikdar v spomin, spomnivšemu se ranjkega gosp. Karola Udl, bivšega zaslužnega jareninskega nadučitelja v pokoju. Mnóžica hvaležnih src, koja so srkala svoje dušno krepilo iz pokojnikove neumorne delavnosti zre pobita v preteklost, k svojemu nepozabljivemu dobrotniku.

Pokojnik se je rodil l. 1817. in je z malim izimkom služboval kot učitelj v Jarenini, v svojem rojstvenem kraju, kjer je vse svoje duševne in telesne moči posvetil svojim »farnim« rojakom. Obširno opisati njegovih stanovskih zaslug bilo bi pač nepotrebno, vsaj itak vsak, kdor pozna ime »Udl«, vidi tudi vanj vpleten zaslužni venec. Bodi le še rečeno, da je veljal ranjki kot »vzgleadni učitelj«, da je bil čvrsta in prava korenika svojega stanu, mož, ki je vsikdar znal uspešno braniti učiteljsko čast. Vsled svojega vestnega delovanja na vzgojeslovnem polju bil je od višjih šolskih oblastij

večkrat s pohvalnicami odlikovan in celo visoko c. kr. namestništvo v Gradcu izreklo je blagemu trpinu gledé njegove požrtvovalne delavnosti svoje častno priznanje. On je bil tudi eden tistih mož, ki so se ognili potujočevalnim valovom s tem, da so oživili učiteljsko društvo mariborskega okraja, kojemu je nekoliko let pokojnik sam načeloval; bil je svoje čase ud okrajnega šolskega sveta mariborskega.

Občudovanja vredno marljivost in tudi sposobnost kazal je umrli gledé godbe in petja, kar je z brezmejno vstrajnostjo in veliko požrtvovalnostjo večinoma le za čast božjo gojil; za to je bil vnet in navdušen — kakor nalašč za to ustvarjen. Kdor je imel priložnost poslušati v jareninski cerkvi mile harmonične glasove, ta le bo znal reči, koliko je blagi pokojnik storil v povzdigo cerkvenega petja. Veliko število jareninskih mladeničev in deklic izurilo se je pri njem brezplačno deloma v godbi, deloma v petju, kar je bolj ali manj uplivalo tudi na sosedne župnije. V resnici si je umrli pevec izbral kot geslo Hašnikove vrstice:

„Sem pevec in peti
Je vse mi na sveti,
Saj dani so glasi,
Da pojem si včas —
Zakaj bi ne pel?“

katere so prečastiti gospod dekan ovili v ganljive besede, s kojimi so na dan pogreba, 17. majnika, naslikali pokojnikovo življenje.

Da je pa nepozabljivi pevec užival veliko naklonjenost, spoštljivost in hvaležnost, dokazano je bilo tudi na dan, ko se je njegovo truplo v krilo »črne matere zemlje« položilo. Komaj je jutranje solnce pozdravilo prijazne griče Slovenskih goric, že so prihajali žalujoči hvaležniki od blizu in daleč, ter se zbirali z rosnim očesom krog mrtvaškega odra svojega ljubljene učitelja, da bi mu skazali zadnjo čast, in ob 8. uri štela je že množica čez 2000 žalujočih src. Sprévoda se je udeležilo pet č. gosp. duhovnikov in 24 gospodov učiteljev. Z nekim posebnim zadoščenjem zrla je množica na gospoda c. kr. okrajna šolska nadzornika v uradniški uniformi, ki sta s svojo navzočnostjo povišala žalostno slavnost. Preč. gospod dekan, ki kot dober dušni zdravnik vsaki rani človeškega življenja znajo najti sposobno zdravilo, so tudi pri tej priložnosti izrazili svojo blagodušnost; stopili so na prižnico, kjer so se — kakor že omenjeno — spomnili pokojnika s tako jedernatimi besedami, da so bili vsi poslušalci globoko ganjeni. Na mirodvoru svirala je godba žalostne glasove. Med tem ko so gosp. učitelji peli dve nagrobnici, stopala je nežna šolska mladina v vrsti mimo groba, metajoč vanj šopke, ter je končno zapela:

Le počivajte breztrudno
Nam v tihotnem grobu tu,
V blagor nam je roka Vaša
Vedno bila brez mirú.

Bili ste učitelj mili,
Polni dušne zlahtnosti,
Zlate nauke v srca lili,
V čednosti nas vadili.

Toda zdaj nam truplo Vaše
V črni zemlji tu leži,
Duša Vaša za plačilo
Se v nebesih veseli.

In gotovo se je pri tem vsakega polastila ta-le misel: Da, živel je, pa ne zastoj, živel je za blaginjo človeštva, in: »Gospod ne pozabi, — Plačilo deli«.

J. Č.

Gospodarske stvari.

Prva desetletnica »Hranilnega in posojilnega društva v Ptuj«.

Meseca prosinca t. l. minolo je deset let, da se je osnovala v Ptuj posojilnica. Celó na tihem osnovala

se je po nesrečni volitvi za okrajni zastop 1883. leta vsled prizadevanja gospoda dra. Franc Jurtela, kateri je vse potrebno za ustanovitev priskrbel. Posojilnica osnovala se je z namenom, da podpira slovenske gospodarje tujskega okraja, da njih sčasoma iztrga iz sužnjosti tujega kapitala, da zbira denarne moči slovenske, katere so do onih dob služile le tujcem na veliko škodo domačinom!

Prvo ravnateljstvo posojilnice je obstalo iz gospodov Andreja Jurca, Mihaela Brenčič, dra. Alojzija Gregorič, Tomaža Mikl, Franca Urbas. Prvo leto obstanka opravljal je gospod Andrej Jurca posle ravnatelja, tajnika in blagajnika; s svojo marljivostjo in vstrajnostjo je v kritični dobi pokazal, da zna tudi Slovenec voditi denarni zavod. Ker je baš v kritični dobi vstrajal, mora se priznati, da se ima zavod v prvi vrsti svojemu ravnatelju Andreju Jurca zahvaliti, da je to dobo srečno prestal!

Po smrti dra. Alojzija Gregorič 1886. leta bil je na njegovo mesto v ravnateljstvo izvoljen gospod dr. Franc Jurtela in ker je bilo vedno več dela, povečalo se je 1891. leta število udov za enega. Na to mesto se je izvolil gospod Jožef Zelenik. To so pa tudi vse premembe, katere je ravnateljstvo v prvem desetletju doživelo.

Iz nadzorstva iztrgala je smrt najprej Simona Merkuš iz Sele, (1885. leta), potem Božidara Raič (1886 l.) slednjič Antona Sok iz Zamuž. Tudi prvega tajnika, gospoda Ivana Urbanec, je smrt rano vzela posojilnici (1885 leta).

Prvo nadzorstvo je obstalo iz gospodov Božidara Raič, Benka Hrtiš, Simona Merkuš, Alojza Čeh, Martina Rodošek. Koncem desetega leta bili so v nadzorstvu gospodje Benko Hrtiš, Simon Ožgan, Andrej Brenčič, Alojzij Čeh, Martin Rodošek.

Po smrti prvega tajnika opravljala sta pisarniške posle gospoda dr. Tomaž Romih in dr. Franc Jurtela; še le koncem 1886. leta postal je tajnik posojilnice g. Anton Gregorič ter je prevzel gospod dr. Jurtela vodstvo pisarne in namestovanje ravnatelja. Med tem dobila je posojilnica še knjigovodjo gospoda Jana Sedlaček.

V drugi polovici 1891. leta po odhodu dra. Jurtela prevzel je gospod Josip Zelenik vodstvo pisarne in namestovanje ravnatelja. Posojilnica začela je svoje delovanje v »Narodnem domu« in je do danes tam ostala, dasi je koncem 1893. leta dozidala svoj hram, katerega vrednost je izkazana v računskem sklepu za 10. upravno leto.

Ti podatki o začetku posojilnice v Ptuju, o osebah, katere so njo skozi prvo desetletje vodile in nadzorovale, so zgodovinski in naj zadostujejo, da se ne bode kedo spodtkal, rekoč: Obširno piše, pa samo osebam slavo poje. Za osebe se ne brigam, pač pa za stvar!

Da ni bilo lahko osnovati v Ptuju, kjer sta bila že dva močna denarna zavoda z dobro zaslonbo pri peneznih ljudéh, tretjega zavoda, tega ni treba dokazovati. Kdor dvomi o tem, naj poskusi, prostora je dovolj med Slovenci!

Posojilnica v Ptuju ni se osnovala z namenom, da bi druge zavode kar prekosila in spodrinila. Na to še misliti ni bilo, ker je Slovenec tak, da se prerad drži stare navade, ker dostokrat rajši podpira neprijatelja tujca, nego domačina in brata!

Z malim se je začelo in prvih deset let doseglo se je več, kakor se je pričakovalo. To nam svedočijo številke, katere tu sledijo: V desetih letih pristopilo je zdruzi 5147 udov ali zadružnikov, kateri so vplačali v deležih 51.535 gld. Hranilnih vlog prejela je posojilnica v prvem desetletju za 1.626.470 gld. in je poso-

dila svojim udom 1.591.084 gld. Zaklad za izgube narastel je v desetih letih na 45.940 gld.

Ako se primerja koncem prvega desetletja stanje rezervnega zaklada in vplačanih deležev s stanjem hranilnih vlog, katere so znašale 629.362 gld., vidi se, da je več, kakor 15% teh pokritih po rezervi in deležih, kar se redkokedaj najde pri hranilnicah, katere neomejene zaveze ne poznajo.

To je posebnega pomena za one, kateri denar na obresti nalagajo. Treba pa je pomniti, da je rezerva vsled tega hitro rastla, ker so bili upravni stroški majhni; odborniki delali so brezplačno, dobiček ni se delil med načelstvo ali zadružnike, ampak deval se je v rezervo; čitalnica prepuščala je prostore za malo odškodnino.

Rezerva za izgube bila bi lahko še večja; toda v dobre namene razdelilo se je v prvem desetletju tudi že 6733 gld. in to je bilo treba, ker so ubogi pomoči in usmiljenja vredni. Tistim slovenskim čudakom, kateri se do danes niso mogli sprijazniti s posojilnico, kateri le-to hvalijo, kar je tuje, velja vprašanje: Kje pa imate tuji denarni zavod, kateri je nam Slovincem iz svojih dohodkov sploh kaj dal? Ni ga najti in ne more se imenovati! To je žalostna resnica!

Hranilno in posojilno društvo v Ptuju upeljalo je takoj v začetku izključno slovenske knjige in uradovanje in je pri tem ostalo.

Desetletna izkušnja kaže, da je bilo tako prav, da tak zavod v svoji upravi ne potrebuje dveh jezikov.

Brez hrupa, brez dolgotrajnih posvetovanj osnovala se je posojilnica pred desetimi leti v Ptuju; počasi se je razvijala, težko si je pridobila zaupanje; lepo se je razvila, zdaj tudi uživa zaupanje; daj Bog, da njo vsi pravi Slovenci — duhovniki in drugi tudi v bodoče podpirajo po besedah: *Concordia parvae res crescunt!*

Sejmovi. Dne 14. julija v Poličanah (svinjski sejem). Dne 16. julija v Dobovi, Zdolah in Dobjem. Dne 17. julija pri Sv. Ani na Krembergu, pri Sv. Filipu v Veračah in na Muti. Dne 19. julija na Bregu pri Ptuju (svinjski sejem). Dne 20. julija v Arnovžu, pri Sv. Marjeti ob Pesnici, pri Sv. Marjeti na Dravskem polju in v Vitanju.

Dopisi.

Iz Gornjeradgonskega okraja. (Svoji k svojim.) Nemeč nima nikoli dosti. On ni zadovoljen s tem, kar ima; njegovo hrepenenje sega tudi po tujem. O tem se vsakdo tukaj na meji lahko vsaki dan prepriča. Kaj Radgonske gospode vendar naše zadeve to stran Mure brigajo? Mislimo, da prav nič. Ali vendar silijo vedno sem in vtikajo svoj nos v vsako slovensko stvar. Kaj jim je Št. Peterska šola mar ali pa okrajni zastop? Vedno hočejo tu »keoj merčati« in gospodovati, akoravno imajo onstran Mure dosti lastnega opravka. Kaj bi pa Radgončani k temu rekli, če bi od nas kdo se začel vtikati v mestne zadeve in jim dajati predpise in zapovedi? To bi bil hrup! Celô Vračko bi pri tem slabo naletel, akoravno ga drugače v mestu jako obrajtajo. Vidite torej, mestjani, kako neopravičeno je, ako se kdo nepoklicano v tuje zadeve vtika: Cesar ne želiš, da se tebi zgodi, tega tudi sam drugim ne stori. Radgončani pa imajo hitro kakšen izgovor pripravljen. Sklicujejo se na to, da je Št. Peter bil baje pred več stoletji nemška posest. Ti ljubi Bog! Posest se spreminja v teku časa. Če je bil Št. Peter v starodavnih časih v nemških rokah, pa hvala Bogu danes ni več. Pa tudi v prejšnjih starih časih ni bil menda tu nemški živali-

ne, Slovenec je tu, kakor še danes, tudi takrat obdeloval svojo zemljo, le da je bil suženj nemških graščakov. Torej na srednjeveško sužnost opirajo Nemci svoje želje in »pravice?« Res, prav liberalno! Naša dolžnost mora biti, da tem željam in »pravicom« kar najmočneje nasprotujemo in branimo svojo slovensko zemljo. Ne pustimo Nemca čez Muro! Delajmo na to, da bode Nemeč Muro začel vendar enkrat spoštovati kot mejo med nemškim in slovenskim svetom in da ne bode segal dalje. Dozdaj smo sami bili največ krivi na tem, da se Radgonskim Nemcem Gornjeradgonski okraj ni kazal v pravi slovenski luči, kot slovenski okraj. V prihodnje mora to drugače biti. Volimo v občinske zastope, v šolske svete in v okrajni zastop le može slovenskega mišljenja, ne pa breznačajne nemčurske lizune. Ne nosimo svojega denarja v nemške krčme in nemške prodajalnice in štacune; kažimo, da se svojega rodu zavedamo in držimo se gesla »svoji k svojim!« Ako si hočemo tega ali onega blaga kupiti, ne hodimo v mesto k nemškim trgovcem. Saj imamo poštene slovenske štacune. Takšna je v Gornji Radgoni na primer štacuna g. Markoviča, kjer vse lahko za nižjo ceno dobiš kakor v mestu. Če pa že hočeš v mesto, ne hodi k Nemcu, svojemu sovražniku, nego na primer h gospodu Vanušu, ki je kot Čeh prijatelj našega naroda in jezika. Ravno tako je z denarnimi zavodi. Nemci naj imajo svojo hranilnico, mi pa se držimo svoje slovenske posojilnice, ki je ravno tako varna — če ne bolj — kakor mestna hranilnica. Čemu bodedo zalagali svojega nasprotnika s trdo zasluženim denarjem? Da nas potem zatira? Bodimo pametni! Gornjeradgonski kmet.

Iz Rogoškega okraja. (Na Donatu, dne 4. julija.) Mislim, da ga ni čitatelja »Slov. Gospodarja«, kateremu ne bi bila znana Donačka gora v našem okraju. Dasiravno ima komaj 883m višine, vidi se vendar skoraj od vseh krajev slovenske zemlje; tako ugodno stoji. Zdi se, kakor da bi božja previdnost zato postavila semkaj tega velikana, da varuje in čuva narod slovenski. Ta kraj bil je na predvečer sv. apostolov slovanskih Cirila in Metoda kraj nedolžnega veselja. Precej številna družba glasila se je na vrhuncu Donata, da počasti domača blagovestnika. Vrli podgorski fantje napravili so velikansk kres. Ko smo v planinski utici odmolili »Angeljsko češčenje«, zadonel je grom in pok možnarjev in zanetil se kres. Nas pa so posnemali drugod in v kratkem se je videlo mnogo kresov po Halozah, Slov. goricah, Pohorju, Boču, po svetokriški in šmarski dolini in kozjanski dekaniji. Bil je krasen prizor, tem krasnejši, ker ga je porodila hvaležnost Slovencev do svojih apostolskih bratov. In zadonele so pesmi ve-sele in pobožne, daleč v čarobno s kresovi odičeno noč. Bile so posvečene tistima, ki sta pred tisoč leti prižigala očetom našim luč sv. vere, in katerima na čast so plapolali kresovi, posvečeni sv. Cirilu in Metodu. Zbrani krog kresa stali smo na razvalini nekdanje cerkve, sv. Donatu posvečene. Da, na razvalini cerkve, a cerkev, ustanovljena po sv. bratih na slovanskih tleh, še stoji in se procvita in rodi blagosolni sad. Še stoji in se procvita, pa ne povsem; odtrgel se je mogočem zid te Ciril-Methodove cerkve in pal v pravoslavno razkolništvo. Da, stali smo na razvalini mučeniku Donatu posvečene cerkve. Ko jo je razrušil v pretečenem stoletju blisk neba, pozidala se je malo nižje druga, še lepša in večja cerkev sv. Donata. Kedaj bo pa iz razkolniških razvalin pravoslavne cerkve vzdignila se rimsko-katoliška cerkev, kedaj bomo zopet vsi Slovani širom sveta zbrani v naročju matere katoliške cerkve? To zna le Bog. Žal, da mi ne bomo doživeli onega srečnega časa, ti ga pa boš dočakal, orjaški Donat. In ko napoči oni zaželeni trenotek, oznanjuj tedaj s svojimi kresovi ka-

toliškim Slovanom, da so uslišane njihove prošnje, da se vsa Ciril-Methodova cerkev zopet žari v rimskem blišču!

Iz Remšnika. (Ciril in Metod). Na predvečer sv. Cirila in Metoda je na Remšniku gorelo nad 100 kresov in možnarji se pokali, da je med hribovi gromovito donelo, v spomin in slavo prvih dveh slovanskih apostolov, ki sta nam prižigala luč sv. vere. To je isto luč, katera ljudstvo oplemeni in reši iz trinoštva in sužnosti. Sedaj po tisoč letih pa kažejo kresi vernega slovenskega ljudstva tudi tukaj v Marenberskem okraju, da goreče, kakor so kresi, ljubi prebivalstvo sv. Cirila in Metoda, sv. vero, ki sta nam je oznanjevala, in premili slovenski narod. Čudno lepo je bilo od daleč gledati, kako je ne Remšniku, Breznem vrhu, Vesi in na Radlu po 10 do 20 kresov na enem hribu plamteče švigalo proti nebu in se lesketalo kakor kopje, nastavljeno proti sovražniku sv. vere in milega slovenskega naroda. Nenadoma so se v prsih čuti budili, do semkaj in dalje ne več naj ne prodira tujec, kajti kjer kresi goré, je slovenska zemlja. Pri kresih pele so se tudi mile slovenske pesmi. Globoko v srce je segalo petje nekega petletnega fantiča, ki je začel peti pri bliščočih kresih sedeč na slovenski zemlji:

„Slovenec sem!
Tako je mati djala,
Ko me je dete pestovala,
Zatorej dobro vem:
Slovenec sem.“

Kdor je poslušal majhnega petletnega fantiča glasove:

„Od zibel do groba
Ne gane moja se zvestoba“,

njemu so siloma solze v oči prisilile, češ, koliko je takih Slovencev posebno v Marenberskem okraju, ki niso milemu slovenskemu narodu zvesti ostali od zibel do groba! Vendar kresi so nam dokaz, da še ni umrl slovenski rod v tem okraju. Živi še in bo živel vedno močnejši. Upamo, da bodo drugo leto ob času sv. Cirila in Metoda plamteči kresi po vseh hribih razsvetili Marnberski okraj.

Od Male nedelje. (Slavnost). Na predvečer sv. blagovestnikov Cirila in Metoda so zablesteli po raznih visočinah naše župnije mnogoštevilni kresovi med mogočno strelbo v proslavo sv. apostolov in učencikov Slovanov. Prelepo opeva rajni č. g. Krempelj v svojih »Dogodivšinah« blagotvornost in delovanje teh dveh velikih svetnikov z besedami:

„Glej, kak dva Solonska brata,
Svet' Ciril in svet' Metod
Za Slovence si zavdala
Poslaviti sveti trud;
Nje učita, kak častiti
'Majo pravega Boga
In v ponižnosti moliti
Neba, zemlje stvarnika“.

Naša mladež, hoteč vredno počastiti ta dva učenika naših pradedov, najela je skupno na njun praznik slovensko sv. mašo, katera se je služila v Puclovi kapeli, katera je last g. Babiča v Precetincih. Vkljub silnemu delu zbralo se je mnogo ljudstva. Pri sv. maši pel je moški zbor Malonedeljskih pevcev tako izborno, da se mu mora častitati. Po dokončani božji službi zbralo se je občinstvo v Božičevi gostilnici, kjer so nas pevci s svojimi pesmami izborno zabavljali, ter še zložili lepo svotico za šol. družbo sv. Cirila in Metoda. Bog plati vsem, ki so k tej slavnosti kaj pripomogli!

Od Vojnika. (Narodna lenoba.) Gospod urednik! Vi pač kar preveč naravnost povete vsakemu resnico. Kar neki more novopečeni župan vojniški, Moric Stallner, ki stanuje, kar niti postavno ni, v škofjevaški občini, da je podoben po obliki in rudeči bradi znamenemu Zottlnu sredi trga, kateri pa tudi ne more nič zato, če ga Zottl kličete. Ta ostane Zottl, kakor znanj

Laznarjev Nacelj Nacelj, naj si tudi še deset tabel z »Ignatz Dremel Gasthaus« na hišo obesi. Pa z Naceljom se malo sprimeva drugokrat; zdaj gre prva beseda prvim glavam občine vojniške, kateri po lenobi Slovenec zelo greben raste. Vojniškim »nemškim (?) purgarjem« se zelo slaba godi. Kar jih je v trgu nemškutarjev, še eden nima tako velike glave, da bi bil za »purgarmajstra«. Zottl je že blizu, ker je prvi svetnik ali po vojniški nemščini »gemeinder rot«. Morali so si iti vojniški Nemci, ker Slovenci razen enega gospoda se volitve niso udeležili, česar nikakor ne hvalimo, na posodo k vrlo slovenski občini Škofjvas. Ta je že davno nemčurjem postrigla greben in perotnice. In tam so vam našli možiceljna po obliki Zottlnu — lep par. O Zottl, glejte kako se godi vam zdaj! Celi vojniški trg nima Nemca, kateri bi bil sposoben za župana, in reve se postavljati in bahate po časnikih liberalnih »Vahteric« in »Tagespošti«, kakor bi bili, Bog ve kedo. Kokoš se tudi krega, kadar jajce znese in se hvali, kakor ste vi. Da, da! Vojnik lahko po nemškutarjih smrdi, če pa ni — soli.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar se vrnejo te dni z južnega Tirolskega in pojdejo v Išl. — V Hajnburgu so dunajski krščanski možje napravili velikansko ljudski shod. Liberalizem pojema in krščanstvo se veselo oživlja.

Češko. Kmalu bode shod mladočeskkih zaupnih mož, da zaprečijo razcepilje Mladočehov. — V Plzenu je pri mestni pivovarni razpočila bomba, in je 600 šip pobitih. Gotovo jo je položil tje kak anarhist ali prekucuh. — Nemški nacionanci so ustanovili: »zvezo Nemcev na Češkem«, ki je podobna Südmarki.

Solnograško. V mestnem zastopu Solnograda se vestno brigajo za ustanovljenje katoliškega vseučilišča, in tako tudi mnogi drugi zastopi. V nekaterih letih utegne se torej spolniti srčna želja katoliških Avstrijcev.

Štajarsko. Svetli cesar so potrdili izvolitev J. Ornika za ptujskega župana. — O ljudskem shodu v Mozirju govorimo na prvem mestu. Županstva celjskega in brežiškega glavarstva naj ročno podpišejo prošnje in je odposljejo naučnemu ministerstvu, da še se to jesen v Celju uvedejo slov. paralelke na gimnaziji!

Koroško. Deželnemu predsedniku so v slovenskem delu letos postavili že drugi spomenik. Čemu te komedije, ko pravi Slovenci za Zabierowa ne marajo? — Pri volitvah 2 poslancev za državni in dveh za deželni zbor bodo bržčas nacionanci popolnoma premagali liberalce.

Kranjsko. Delavsko pevsko društvo »Slavec« je preteklo nedeljo obhajalo desetletnico. Sad te prelepe veselice bode zveza vseh slov. pevskih društev. — Dne 29. t. m. bodo na Krškem spomenik odkrili M. Hočevanju in spominsko ploščo V. Valvazorju. — Kranjsko »kat. tiskovno društvo« bode imelo občni zbor 26. t. m.

Primorsko. V Trstu so slovenski stariši c. kr. namestništvo prosili, naj prisili mestni zastop, da postavi slovensko šolo; toda prošnja se je odbila. Torej tudi namestništvo trobi v tisti lahonski rog, kakor mestni zastop!

Dalmatinsko. Šest milijonov ima ta dežela škode na leto vsled vinske klávzule. Oni mesec pa se je na Dunaju ustanovilo posebno društvo, ki bode v

večjih mestih v Dalmaciji postavilo velike gostilne za tužce. S tem pač kmetu nič ne bode pomagano.

Ogersko. V Szamarosu so postavili Košutu prvi spomenik. Najbolj se je zato trudil neki kalvinski pastor. — Nekateri trdijo, da bode Wekerle kmalu zopet odstopil. Kmalu še se to ne bo zgodilo; kajti poprej se mora prav spametovati Madjar—ember.

Vunanje države.

Rim. Sv. oče so avstrijskim škofom poslali pismo, v katerem izražajo željo, da bode sedanji naučni minister skrbel za katoliški poduk v šolah.

Italijansko. V tej državi je mnogo brezvercev, zato tudi mnogo anarhistov. V Empoli je bil te dni smrtno ranjen neki Gustav Pucci, ker se je odpovedal anarhistom. V Livorni so ti prekucuhi umorili časnikarja Bandija in vodjo tramvajске družbe.

Francosko. Predsedniku republike, Kazimir-Perieru, grozijo anarhisti, da ga bodo tudi kmalu s sveta spravili. — Lijonskemu nadškofu, ki je sprevidel Carnota, je vlada zopet dovolila plačo.

Angleško. Ministerki predsednik, Rosebery, je zbornici predložil postavo zoper priseljevanje židov. Torej je na Angleškem drugače kakor pri nas; kajti v Avstriji so židje posebni ljubčeki vlade. »Reichspost« je bila v enem tednu trikrat zaplenjena zaradi »židovskega vprašanja«.

Islandsko pripada Danskemu in ima osrednjo upravo v glavnem danskem mestu, Kodanju, med tem ko imajo svoj zbor doma. Zdaj hočejo na Islandskem imeti osrednjo upravo. Bržčas se jem to posreči, ker je večina nedavno voljenih poslancev za to.

Rusko. Vlada je odredila, da se morajo zapreti vse židovske shodnice, ki so blizu pravoslavni cerkev. V Vahnovki so že zaprli tri take shodnice. Židje bojda vsled tega niso preveč žalostni, kateri molijo zlato tele.

Amerika. Položaj v Severni Ameriki je jako resen. V Illinoiu in Kaliforniji je že popolen punt. V Chikagu štrajkajoči železničarji kar požigajo. Jedni sami železniški družbi so že naredili za 1 milijon 200 tisoč dolarjev škode. Na večih krajih so tovarne morale prenehati z delom, ker jim primanjkuje premoga; 100 tisoč ljudij je brez dela.

Za poduk in kratek čas.

Izlet na Kranjsko o binkoštih.

Potopisna črtica; piše T. M. Savinjski.

(Konec.)

Po lepo uglajeni cesti dospemo v petih minotah skoz mladi drevored v trg Ribnica. Prijazen je in snazen, tudi dokaj velik, ter slovi po vsej deželi radi svoje krasne cerkve, katera je baje najlepša cele Kranjske. Zato sem si jo tudi ogledal prav natančno.

Stoji sredi trga, ima dva zvonika ter je postavljena v bizantinskem slogu. Po osmih stopnicah pridem h glavnemu vhodu ter vstopim. Srce se mi širi že pri prvem pogledu v svetišče, posvečeno Materi božji. Na desni in levi podpira šest mogočnih stebrov strop ter deli cerkev v tri ladje. Ob straneh prihaja svetloba skoz velikanska okna z barvanega umetnega stekla, ter nam kaže prekrasen glavni oltar in njemu enakomerna stranska oltarja. Od tal do stropa je ves oltar iz belega bliščečega marmorja. Na sredi je velika, čuda lepa slika prečiste Dev. Marije. Med nežnimi, belimi angeljčki in vitkimi stebrički pa je prav okusno postavljeno vse polno svežih in kupljenih cvetic v čast Kraljici mainika

Nekaj novega mi je bilo to, da na svečah ni nič šopkov, kakor je pri nas v navadi. Cvetice naravnane so vse le za svečami, kar se mi je kaj lepo zdelo. V prednjem delu ladje visijo trije krasni, pozlačeni svetilniki. Dolga obhajilna miza, tudi iz snežnobelega umetno rezanega marmorja, loči prednji del cerkve od zadnjega.

Na desni in levi od tod sta stranska oltarja, katera sta tudi do zadnjega križa gori na vrhuncu iz belega marmorja. Oba sta zagrajena z belo kameno ograjo. — Zdaj še pogledimo nekaj važnega, orgle. No, če ti samo povem, da so stale 6000 gld., imel bodeš že nekoliko pojma o njih lepoti in vrednosti. Od kora ob obeh straneh do stebrov še je kôr za ljudi. Zagrajen je z železno, pozlačeno zgradbo. Skoraj bi pozabil povedati še nekaj imenitnega, namreč kako krasno je slikana ta hiša božja, prav za prav le prednji del cerkve, takozvani presbiterij. Tudi tukaj bode najboljša, ako ti povem, da je slikanje le tega dela cerkve veljalo 2000 fl. Popisati se to ne dá, ker mora človek le videti. Kam sem pogledal, povsod se mi je zdelo, da sem v kaki škofovski, ne pa le v dekanijski cerkvi.

Imel sem tudi priložnost, biti navzoč pri službi božji, h kateri so klicali prelepo ubrani glasovi velikih zvonov. Tukaj sem videl, da ni nemogoče, (kakor mislijo žalibog nekateri organisti) tudi v majhnem trgu in na kmetih vpeljati pravega cerkvenega petja. Kajti tod slišal sem samo cerkveno ali cecilijansko petje, kar me je navdajalo z velikim veseljem. Osramočeni moramo vas zares občudovati, preljubi bratje Kranjci!

Iz Ribnice vidi potovalec na dve strani še mnogo cerkvic. V okrožju dveh ur naštel sem jih sedem. Znamenita in posebno lepa je cerkev pri Novištifti in cerkev sv. Ane visoko na hribu, od koder ima človek krasen razgled celo do Ljubljane

Čudil sem se tolikim in tako lepim cerkvam, in vprašal sem se nehoté: »Je-li ljudstvo tukaj toli bogato?« Kar si prebivalec s trudom in veliko potrpežljivostjo izkoplje zemlje izpod kamenja in skalovja, to je njegovo polje. Le majhni kôsi, kakih 5 do 7 kratkih ogônov je jednega posestnika. Krog polja pa ima naloženo kamenja, kakor nizek zid. Vso to skalovje izkopal je oratar iz svoje majhne njivice. Prav za prav obdeluje polje tod le žena z otroki, kajti možje in odrasli fantje odpotujejo daleč med svet s svojimi rešeti na hrbtu, da zaslužijo nekaj denarja; kajti v domovini denarja ni. Nekateri premožnejši kmetje tržijo z živino, po katero hodijo dol na Hrvaško in v Slavonijo, ter oskrbujejo vse domačine s ščetinastimi krulci. Ribničan si ne more doma celo leto rediti svinj, saj bi ne vedel s čim, ko mu na polju jedva priraste to, kar je treba za mizo. Glej, in s tem, kar si je Ribničan prislužil s krvavimi žulji na hrbtu, s tem sezidal si je toliko in tako lepe cerkve.

Ribničani so pa tudi pobožni, pošteni ljudje, védre glave in trdnega značaja, kakor so njih skale. Le vprašaj katerega koli rešetarja, vsak ima škapulir Matere božje; opazuj ga le nekaj časa, videl bodeš kmalu, kako trezni in kako značajni so ti ljudje, ki se med popačnim svetom ne pogublajo ter domače navade in pobožno življenje tem bolj cenijo, čim bolj so spoznavali svet. Tako mi je nekdó pripovedoval, da je našel nekje na Tirolskem na skalo zapisane sledeče besede:

„Ves svet je godlja.

Matija Jerovšek, rešetar iz Ribnice.“

To je kratka sodba priprostega rešetarja, kateri je prehodil dokaj sveta. —

Kratko je sicer bilo moje potovanje, a užival sem več veselja, nego sem se nadejal. Vrnil sem se zadovoljen in srečen v ljubo štajarsko domovino, in predno

binkoštni izlet, ter povabiti vsakega domoljubnega Slovenca, naj se tudi on kmalu poda na slovenski jug. Uverjen sem namreč, da bode iz vsega sreča pol kakor jaz:

— — — — —
Kranjska dežela
Je ljubka Bogá.
Se prekosit'
Od nobene ne dá!

Smešnica. Mati: »Franček, kaj pa misliš, da na prazen želodec pa tako nezrelo jabelko ješ?« — Franček: »O, nič se ne bojte, saj ni več prazen, sem že štiri pojedel.«

Razne stvari.

(Birna v Braslovški dekaniji.) Milostljivi knezoškof bodo zakrament sv. birne delili dne 14. julija pri Sv. Andražu na Polzeli, dne 15. v Braslovčah, dne 16. pri Sv. Martinu ob Paki, dne 17. v Št. Pavlu pri Voljski, dne 18. na Vranskem in dne 19. julija v Št. Juriju pod Tabrom.

(Vabilo.) K odborovi seji družbe duhovnikov dne 16. julija (v ponedeljek) ob 11. uri predpoldne uljudno vabi č. g. odbornike Predstojništvo.

(Ljudski shod) skliče »Slovensko politično društvo« v nedeljo 22. julija 1894 popoldne ob 3. uri v Jagodičevem gostilni v trgu Šmarije.

(Profesorji veronauka.) Stalno nameščeni so č. g.: dr. Franc Janežič za Celjsko gimnazijo, Jakob Kavčič za malo gimnazijo in dr. Anton Medved za veliko gimnazijo v Mariboru.

(Stalno nameščena) sta gimnazijska učitelja č. g.: dr. Janez Trtnik za gimnazijo v Mariboru in dr. Murr za gimnazijo v Lincu.

(Doktor prava) je postal na graškem vseučilišču g. Janez Glaser, rojak od D. M. v Puščavi. Častitamo!

(Občinske volitve) bodo dne 21. t. m. v Cirkovciah. Vrli Cirkovčani, volite v odbor razumne može, ki bodo takega predstojnika izvolili, ki vam bode delal čast pred duhovsko in posvetno gospôsko!

(Prepoved.) Ministerstvo notranjih stvari je tvrdki K. F. Pollak v Pragi prepovedalo iz zdravstvenih ozirov napravljati in prodajati svojo vinsko »esenco«.

(Krepko živi) podružnica sv. Cirila in Metoda v Mariboru, ker je njen blagajnik pred mesecem 204 gld. poslal v Ljubljano glavnemu odboru. Daj Bog, da se v Mariboru v kratkem ustanovi tudi ženska podružnica te velevažne šolske družbe!

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali preč. gospod prelat Ig. Orožen 2 gld. in veleč. gospod Albin Schwinger, dekan pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, 11 gld. 50 kr., nabranih pri pastoralni konferenciji. Bog plati!

(Konkurs) napovedal je Jernej Rajsp, trgovec pri Sv. Antonu v Slov. goricah.

(Romarski vlak) v Marijino-Celje se bode vozil iz Ljubljane do Kapfenberga in Seewiesen dne 10. avgusta. Voditelj romarjem bode č. g. profesor dr. Ant. Medved. Več prihodnjič v naznanilu.

(Mrtvo truplo) neke neznane ženske osebe so našli ob savskem obrežju pri Brežicah. Moralo je že dolgo ležati, ker je bilo vse gnilo.

(Kamenovanje v Brežicah.) Na predvečer sv. Cirila in Metoda vračala se je družba narodnjakov, broječa kakih 18 oseb, z izleta mirno domov. Na sredi mesta, nasproti farni cerkvi pa je začelo padati na nje kamenje. Kakor čujemo, vrši se v tej zadevi preiskava.

(Bralno društvo pri Sv. Marku) niže Ptuja ima prihodnjo nedeljo, dne 16. t. m. popoldne ob 3. uri v šoli občni zbor z običajnim vsposedom in prosto veselico. Udje in prijatelji se s tem uljudno vabijo.

(Celjski okrajni zastop) je v svojem občnem zboru dne 9. t. m. dovolil za železnico Velenje — Spodnji Dravograd 5000 gld., ako bode ta proga do l. 1897. dodelana.

(Razstava dekliških ročnih del) je te dni pri č. šolskih sestrah v Mariboru. Vsi krasni izdelki hvalijo marljive učenke in izvrstne učiteljice.

(Mišnica.) Dne 15. maja t. l. je na Pokleku ob Savi prevžitkarca Ana Romih prišla z dela domov ter jedla krompirjevo juho. Kmalu pa nevarno zbolil vsled zastrupljenja, kajti nekdo ji je bil v juho zmešal mišnice. Dne 24. maja je umrla. Zastrupljenja dolžijo njeno sinah Nežo Romih, ki pride meseca avgusta pred porotnike.

(»Štajerskega kmeta«), nekateri mu pravijo »Mariborski kajhar«, izšla je 2. številka. Resno se ž njim več ne bomo pečali; saj se ga morajo sramovati tudi oni, ki sicer niso prijatelji »Slov. Gospodarja«. Kdo se bode bratil s takim listom, kateremu je »arestant« bil boter?!

(Bela žena.) Na Petrovo so pri Sv. Ani na Krembergu pokopali vrlega moža, Miroslava Kukovca. — Dne 3. t. m. je umrl na Prevorju Anton Perc, oče čast. P. Filipa Perca. Pokojnikoma naj sveti večna luč!

(Namesto vidre človeka.) Lovski paznik, 79letni Peter Bogen, je bil na lovu na divje race pri Mari blizu Radgone. Kar nekaj črnega v vodi zapazi, ki hitro zgine. Paznik misleč, da je vidra, ustrelil in zadene 18letnega hlapca V. Polzingerja v glavo, da je bil pri priči mrtev.

(Katoliško šolstvo.) Blaga grofinja Nugent na Hausampahu bode v Hočah dala sezidati trirazredno ljudsko dekliško šolo, katero bode v skrb izročila častitim šolskim sestram iz Maribora.

(Pozor na vlak.) Lokomotiva poštnega vlaka je na tla vrgla žagarja Blaža Medveda v Vuhredu dne 10. julija, ko je hotel preko železne ceste. Lokomotiva mu je zdrobila desno roko in nogo.

(Neusmiljen mož.) Dne 27. junija je v Kozjem gostilničar Švajgar tako močno pretepel svojo ženo, da je obležala brez zavesti. Ker ni nič govorila, bila je 29. dejana le v sv. poslednje olje, 30. pa zjutraj izdihnila svojo dušo. Nečloveškega moža odgnali so še na dan smrti njegove žene v zapor.

(Nove orgle) se bodo blagoslavljele pri sv. Marku niže Ptuja prihodnjo nedeljo, dne 15. julija. Pošteno delo hvali g. J. Brandla, orglarja v Mariboru, zlasti pa ondotnega č. gosp. župnika in vse, ki so kaj za nje darovali.

(Dvojezični napis tirjamo!) Novo poštno in brzojavno poslopje v Mariboru bode v kratkem dodelano. Na njem se že v zlatih črkah sveti napis, ali kakšen! Samo nemški: »K. k. Post- u. Telegrafen- Amt.« Ali je ta urad samo za Nemce? Ali je to lepo od vlade, da tako brezobzirno ravna z nami? Ali Borlski gróf Wurmbbrand ne vé, da v Mariboru in okolici prebivajo tudi Slovenci?

(Toča) je 8. t. m. med silno nevihto v okolici Radgonski v večih vaséh potokla vsa polja, sadunosnike in vinograde.

Loterijne številke.

Trst 7. julija 1894:	6, 25, 50, 59, 24
Line » » » » »	11, 31, 69, 59, 33

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni,
ako se naroča po pošti.

Ubald pl. Trnkóczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani
priporoča:

 Za trganje:

Protinski cvet (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

 Za želodec:

Marijinceljske kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tuct. 4 gld. 80 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice čistijo želodec pri zabasanji, skaženem želodcu. — Škatulja 21 kr., jeden zavojček s 6 škatuljami velja 1 gld. 5 kr.

!Za prsa:

Planinski zeliščni ali prsni sirop za odraslene in otroke; raztvorja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Redilna štupa za živino za notranjo potrebo pri kravah, konjih in prašičih. — Zavojček z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zavojčkov samo 2 gld.

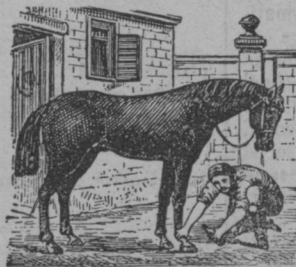
Cvet za konje. Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanji nog, otrpnenji v boku, v križu itd., s kratka pri vnanjih boleznih in hibah. — Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., pet steklenic z rabilnim navodom vred le 4 gld.

Vsa ta naštetá in vsa druga zdravilna sredstva se dobivajo v

lekarni

Ubalda pl. Trnkóczy-ja
v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo. 3—24

Zahvala.

Prisrčno zahvalo izrekam dotičnim učencem neke učilnice, ki so se v nedeljo, dne 8. t. m. tako izvrstno obnesli za milo Slovenijo. Bog je živi! Nekdo.

Alojz Buchta,

rokovičar in trakár,

Gosposke ulice št. 24. v Mariboru
usoja se spoštovani gospodi in p. n. občinstvu udano naznaniti, da je v Tegetthofovih ulicah št. 21.

podružnico

otvoril. Vedno si bom prizadeval, zagotoviti dobro blago in najboljšo postrežbo po najnižjih cenah in prosim za blagovoljne naročbe.

Z velespoštovanjem

1—3

Alojz Buchta,
rokovičar in trakár v Mariborn.

Posestvo na prodaj!

V trgu Ljutomer ležeče posestvo, ki obstoja iz prostornega hišnega hrama, v katerem se nahaja lončarija, edina v Ljutomeru, z gospodarskim poslopjem, ter eden oral sadunosnika in iz 7 $\frac{1}{2}$ oralov njiv, travnikov in gaja, — potem vinograd v Cerovcu v ormožkem okraji, ki obstoji iz vincarije, preše in pivnice, dva oral 600 □° goric in $\frac{1}{2}$ oral sadovnjaka, — se skupaj ali tudi vsako posebej iz proste roke pod ugodnimi pogoji takoj proda.

Ceno in pogoje pové lastnik **Alojz Stuhec,** tržan v Ljutomeru. 1-2

Wilhelm-ov

antiartritični antirevmatični

kričistilni čaj

od Franca Wilhelm, lekarja v Neukirchen na Spodnjem Avstrijskem se dobi v vseh lekarnah za ceno 1 gld. av. v zavitek, — v Mariboru „en gros“ pri g. Alojziju Quandest.

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasednega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dá škrinjica zastoj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Hertl**, graščaku na Goliču pri Konjaku na Štajarskem.

Zaloga v Mariboru pri Alojziju Quandest, gosposke ulice. 26-52

Za zeleno cepljenje trt

priporoča

patentne vezi
iz gumija (Gummispangen)

v dvojni širokosti 4-4

Janez Pucher,
Maribor, gosposke ulice 19. Maribor.

Za birmance lep spomin.

V tiskarni sv. Cirila v Mariboru je na prodaj:

Duhovni vrtec

V. natis. Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 480 straneh še poduk za sveto birmo, 116 svetih pesmi in velja:

v usnje vezan z zlatim obrezkom . 85 kr.
" " " " s kopčo 95 "

Münzerjeve karpatske kose v poštnih zavitkih

prave samo s to vknjiženo znamko.

Zavzemajo v svetovni trgovini prvo mesto zaradi svoje priročne oblike, lahкости, jednako-merne trdosti ter trepežnosti in ker se lahko vodijo.

Narejene so iz dvakrat rafiniranega (očiščenega) posebnega srebrastega jekla, ki se napravljajo iz najzlahajnejših rud, in ki se odlikuje posebno v tem, da je silno trdo ter da se da prav dobro klepati.

Klina jim je po vsej dolžini fino vdolbena, močna, trdo napeta in prožna (elastična). Režilo je po vsej dolžini fino izklesano in sicer jednako tenko in jednako široko (4 mm.), kar je od strokovnjaškega stališča najzanesljivejše znamenje prave enakomerne trdosti in trdnosti.

Kedar si jo naklepal, rabiš jo lahko več dnij; režilo se le malo obrabi, in ako si jo jedenkrat nabrusil, kosiš lahko okoli 100 do 130 korakov celo najtršo gorsko travo in najgostejše žito.

Radi teh imenitnih lastnostij so Münzerjeve karpatske kose mnogo več vredne, kakor vsak drugi domači in tuji izdelek in prihranijo kmetovalcem časa, dela in denarja.

Münzerjeve karpatske kose lahko rabiš tudi kot kose, ki jih samo nabrusiš (ne da bi jih bilo treba naklepati) prerežejo ti železno pločevino (pleh), ne da bi se skrhale ter ti zagotovijo zmago pri vsaki hitri košnji za stavo.

Za jednako kakovost in navedene lastnosti vsake posamezne kose prevzamemo popolno garancijo.

Kose se razpošiljajo v obliki, kakor je v deželi navadna in v poljubnih dolžinah po tehle cenah:

Dolžina kose z uhom vred	60	65	70	75	80	85	90	95	100	105	ctm.
Cena jedne kose	1.—	1.05	1.10	1.20	1.30	1.40	1.50	1.65	1.80	2.—	gld. av. v.
Na 5 kilogramov gre	14	13	11	10	9	8	7	6	6	5	kos

1 pripraven karpatski brus se dobi za 15 krajc.

Razpošilja se s prvo pošto, le za gotov denar ali pa po poštnem povzetju. Poštnino plačamo sami in jo zaračunimo pri zavitkih (paketih) do 5 kg. samo 30 kr. Pri naročitvi 10 kos zaračunamo le polovico poštnine, pri naročitvi 20 kos ni treba nič plačati za poštnino.

Dopisuje se v vseh jezikih.

Pri skupnih naročitvah z imenikom posameznih gospodarjev zaznamujemo vsako koso z imenom onega gospodarja, čegar je.

MÜNCHER & Co. na DUNAJU.